

VIŠI PRIVREDNI SUD NR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 29.V 1961.

Vijeće: dr Pavle Vinski, dr Ernest Vajić, Alma Sremac

Odbijanje broдача da protest primi na znanje

Tužitelj je Državni osiguravajući zavod, koji je osiguraniku - primaocu - isplatio osigurninu za manjak narandži, koje su prevezene iz Casablance za Rijeku. Na temelju cesije primaoca, osiguratelj tuži stivadora za naknadu isplaćene osigurnine.

Tuženik je među ostalim prigovorio tužbi iz razloga da je on pokušao broдарu protestirati manjak, ali je broдар odbio da protest primi na znanje.

Drugostepeni sud je prihvatio ovaj prigovor.

Iz provedenog dokaznog postupka sud je stekao uvjerenje da je stivador stvarno pokušao predati pismeni protest broдаревu zastupniku, ali da je on odbio protest primiti na znanje. Samom sadržaju protesta nije bilo prigovoreno. Zbog toga je sud stao na stajalište da je ispravno utvrđenje prvostepene presude kojim smatra da je broдарu predan valjan i pravodoban protest, i da okolnost da je broдар odbio primiti protest ne dokazuje protivno od navoda iznesenih u protestu, već da je to propust broдача, da na licu mjesta ustanovi tačnost sadržaja protesta. Na temelju ovoga sud je presudio spor smatrajući da je protest valjano uložen.

P.V.

VIŠI PRIVREDNI SUD NR HRVATSKE

Prvostepena presuda od 18.I 1961.

Vijeće: Gabro Badovinac, dr Branko Jakaša, dr Ljubo Prosen

U koliko stranke drukčije ne ugovore, vozarina se plaća prema količini iskrcanog tereta - Broдар se ne može pozivati da je količina tereta navedena u teretnici tačna, ako je naveo da je količina navedena po navodu krcatelja - Potvrda primaoca da je teret primljen iz broда prema charter-partiji ne znači da je primalac potvrdio i činjenicu da je broдар predao onoliku količinu tereta koja je navedena u teretnici - Pravo primaoca da utvrdi količinu primljenog tereta

Tužitelj brodar koji je prevezao za tuženika - primaoca - izvjesnu količinu manganove rudače iz Turske za Šibenik traži da se tuženik obveže na isplatu vozarine na bazi količine koja je navedena u teretnici. Tuženik se protivi tužbenom zahtjevu, i tvrdi da se vozarina u smislu ugovora mora platiti prema težini koju brodar iskrca na odredištu. On kaže da je platio vozarinu na temelju količine koja je ustanovljena u luci Šibenik.

Prvostepeni sud je odbio tužitelja s tužbenim zahtjevom.

U smislu propisa Zakona o iskoristavanju pomorskih brodova, koji se zakon ima primijeniti na ovaj slučaj, jer je ugovor sklopljen u Jugoslaviji, a izvršenje ugovora uslijedilo je u Jugoslaviji, dužnost plaćanja vozarine nastaje nakon što je roba iskrcana, pa i kad to ne bi bilo izričito ugovoreno u brodarskom ugovoru, brodar bi imao pravo na vozarinu na temelju količine koju je iskrcao, tj. vozarina bi se morala obračunati u svakom slučaju prema količini koja je iskrcana, u toliko prije što je vozarina ugovorena po jedinici težine.

Tvrđnja tužitelja da je količina označena u teretnicama tačna, i da je utvrđena gazom broda prilikom ukrcanja, ne odgovara stvarnosti zbog toga što same teretnice nose klauzulu da su u njima označene ukrcane količine manganove rudače ~~prema~~ po nalogu krcatelja. Ovakve teretnice ne daju dovoljno dokaza o ukrcanim količinama ni u korist brodara, pa tuženi kao primalac i naručitelj može pobijati i dokazivati da je, ako ne ukrcano, a ono iskrcano manje nego što je navedeno u teretnicama.

Što se tiče pozivanja tužitelja na potvrdu tuženikovog špeditera da je brod iskrcao u suglasnosti s brodarskim ugovorom svu robu koja se nalazila na brodu, valja istaći da takva potvrda ne daje dokaza o iskrcanim količinama po kvantitetu, već samo ukazuje na to da je brod iskrcao čitavu količinu tereta iste vrste koja se na njemu nalazila. Prema tome tuženi je bio ovlašten i imao pravo da prilikom primanja robe i njenog iskrcavanja istu robe utvrdio količinu, što je on i učinio.

G.B.

Bilješka. - Protiv gornje presude tužitelj je uložio žalbu. Vrhovni privredni sud je svojom presudom od 22. IV 1961. u svemu potvrdio pravno stajalište prvostepenog suda. Nakon toga tužitelj je zatražio od Javnog tužništva da se uloži zahtjev za zaštitu zakonitosti, ali Javno tužništvo toga zahtjeva nije uložilo.

G.B.